

PROGRAMMA

1. Īss konkursa teritorijas vēsturiskais apraksts

Rīgas vēsturiskais centrs ir dzīva Eiropas vēstures ilustrācija. Cauri gadsimtiem Rīga bijusi dažādu nozīmīgu notikumu un Eiropas tautu satikšanās krustpunkts, līdz pat šai dienai glabājot pierādījumus par Eiropas kultūrtelpas ietekmi uz tās vēsturisko attīstību, kā arī par tirdzniecības un kultūras ceļu starp Rietumiem un Austrumiem krustošanos. Rīga vienmēr ir bijusi moderna pilsēta, kas sekojusi līdzī pasaulē aktuālām tendencēm arhitektūrā un pilsētplānošanā, savā attīstībā saglabājot pilsētas veseluma izjūtu.

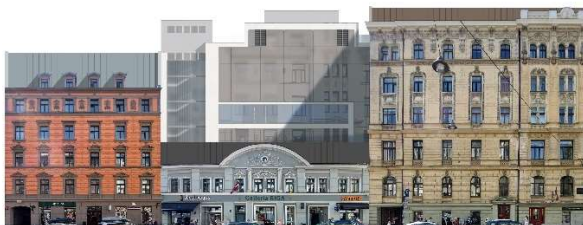
Rīga, kas dibināta 1201. gadā kā ostas pilsēta, no 13. līdz 15. gs. bijusi viena no nozīmīgākajiem Hanzas savienības centriem Austrumeiropā. 17. gs. tā kļuvis par Zviedrijas lielāko provinces pilsētu un 19. gs. piedzīvojusi strauju industriālo attīstību, bet 20. gs. sākumā Rīga kļuva par pilsētu Eiropā, kur visvairāk koncentrējas jūgendstila arhitektūra. Rīgai ir arī loma reģiona kultūras, zinātnes un izglītības attīstībā.

Rīgas vēsturiskais centrs ir Pasaules kultūras mantojuma vieta Nr. 852, iekļauta UNESCO Pasaules kultūras mantojuma sarakstā 1997. gada 4. decembrī. Pasaules kultūras un dabas mantojuma komiteja ir atzinusi, ka „Rīgas vēsturiskajam centram, kuru veido salīdzinoši labi saglabāties viduslaiku un vēlāko laiku pilsētas struktūra, ir ievērojama universāla vērtība, un to rada viduslaiku apbūve, jūgendstila arhitektūras daudzums un kvalitāte, kurai līdzīgas nav citur pasaulē, kā arī 19. gs. koka arhitektūra”. Rīgas vēsturiskā centra teritorija ir 435 ha, jeb 1,4 % pilsētas teritorijas un tajā atrodas ap 4000 ēku. 2003. gadā tika pieņemts Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums.

Dzirnavu iela savieno Maskavas ielu un Pulkveža Brieža ielu. Tā šķērso trīs apkaimes – Maskavas forštati, Avotus un Centru. Dzirnavu iela ir viena no vecākajām apkaimes ielām, kas saglabājusi savu sākotnējo nosaukumu. Dzirnavu iela izveidojusies jau 18. gs. pirmajā pusē Dzirnavu dīķa vietā, kas pastāvēja 16.-17. gs. Tieši no dzirnavām, kas atradušās ielas tuvumā, tā ieguvusi arī savu nosaukumu. 1885. gadā Dzirnavu ielai pievienota arī Lielā Riepnieku iela un Dzirnavu dambis. Vācu okupācijas laikā iela tika pārsaukta par Riharda Vāgnera ielu (Richard Wagner Straße), bet 1944. gadā tā atguva savu vēsturisko nosaukumu, kas laika gaitā vairs nav mainījies.

Dzirnavu ielas fasāžu fotomontāža

Rūdolfa Blaumaņa ielas fasāžu fotomontāža

Rudolfa Blaumaņa iela robežojas ar Avotu, A. Čaka, Kr. Barona, Tērbatas un Brīvības ielām. Pirmo reizi Rīgas ielu sarakstā tā minēta jau 19. gs. sākumā ar nosaukumu Lielā Fūrmaņu iela. 19. gs. beigās ielas nosaukums bija Ņevas iela (Невская улица). 1923. gadā

iela tika pārsaukta par godu Rūdolfam Blaumanim. Tās nosaukums laika gaitā vairs nav mainījies.

2. Konkursa teritorijas pilsēt būvnieciskās vides raksturojums

Tirdzniecības centrs "Galleria Riga" Dzirnavu ielā 67, Rīgā (kadastra Nr. 0100 021 0024) atrodas valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļa Rīgas pilsētas vēsturiskais centrs (Valsts aizsardzības Nr. 7442) robežās un UNESCO Pasaules mantojuma objekta Nr. 852 "Rīgas vēsturiskais centrs" aizsardzības zonā. Ēkas apjoms iesniedzas gandrīz visā kvartāla dziļumā virzienā no Dzirnavu ielas līdz Blaumaņa ielai, ēka ir veidota respektējot vēsturisko kvartāla mērogu un pilsēt būvniecisko struktūru gan fasādes, gan apjoma un plānojuma ziņā. Vēsturiskais gruntsgabalu dalījums un esošās apbūves fasāžu ritmika atspoguļojas arī ēkas galvenajā fasādē. Blaumaņa ielas pusē atrodas divstāvēģa ēka, kas celta 1925. gadā pēc E. Laubes projekta, ēka rekonstruēta 2010. gadā.

Ēkas 8. stāvā (jumta stāva) esošās jumta terases ir atvērtas apmeklētājiem un sniedz iespēju aplūkot vienu no neatkārtojamajiem Rīgas centra arhitektūras aspektiem – jumtu ainavu. Jumtu ainava ir kultūrvēsturiski nozīmīga vēsturiskā mantojuma daļa, kas, publiski pieejama, paveras no ierobežota vietu skaita. Iespējams iepazīties tuvplānā ar raksturīgajiem motīviem, kas veido vēsturisko jumtu ainavu, kā arī mūsdienu arhitektūras iekļaušanos vēsturiskajā.

3. Galleria Riga – ēkas arhitektūras apraksts

T/c "Galleria Riga" ir astoņu stāvu ēka ar diviem pazemes stāviem un publiski pieejamu jumta terasi, kurā ir iespējams izvietot kafejnīcas/restorānus.

Pazemes stāvi paredzēti automašīnu novietošanai. Piegāde tirdzniecības centra veikaliem un atkritumu izvešana organizēta no pirmā pazemes stāva. Abos pazemes stāvos izvietotas ēku apkalpojošās tehniskās telpas.

1.stāvs Galvenā ieeja ēkā, kā arī iebraukšana un izbraukšana pazemes autostāvvietās organizēta no Dzirnavu ielas. Ēkas vidū izveidota plaša gājēju pasāža, kurai pieslēdzas tirdzniecības telpas. Otra ieeja ēkā ir arī virzienā uz Blaumaņa ielas pusi, kā arī papildus evakuācijas izejas uz blakus esošo ēku pagalmiem.

2.-7.stāvs Tipveida stāvos izvietotas tirdzniecības telpas, kas pieslēdzas gājēju pasāžai. Cauri visiem stāviem ēkas vidū realizēts liels, segts ātrijs, gar tā malu izvietoti eskalatori un pieslēdzas kāpnes, bet ātrijs abos galos izvietoti lifti. Ēkas 7. stāvs atvēlēts restorāniem/kafejnīcām un dažādiem servisiem. Kā arī šai stāvā izvietots publiski pieejams sanitāro mezglu bloks.

8.stāvs Ēkas 8. stāvs ir jumta stāvs, kas ir paredzēts kā publiski brīvi pieejama zona un kafejnīcu/restorānu izvietošana. Apmeklētājiem piekļuve uz jumta tiek nodrošināta ar liftiem no Blaumaņa ielas puses, kāpnēm no 7. stāva un divām evakuācijas kāpņu telpām.

Ēka veidota kā atsevišķu apjomu komplekss, kas grupējas ap plašu ātrijs. Ātrijs jumta līmenī sedz virsgaisma, virsgaismas izvietotas arī virs 7. stāva telpām. Jumts veidots no vairākām horizontālām plāknēm.

Katra vēsturiskā zemesgabala robežās fasāde veidota atšķirīgi. Tirdzniecības centra galvenā fasāde vērsta pret Dzirnavu ielu. Šajā ielas fasādē saglabāts vēsturiskās ēkas trīs stāvu apjoms, sapludinot to ar jaunuzcelto daļu. Jaunuzceltā fasāde veidota, ievērojot blakusesošo ēku fasāžu ritmiku. Brīvības ielai tuvākā apjoma daļa sasaucas ar blakus esošajām jūgendstila ēkām, ir uzsvērts vertikālais dalījums, izvirzījums fasādē sasaucas ar šo ēku erkeriem. Savukārt fasādes apjoma otra daļa veidota kā koka ēkas siluets ar jumta izbūvēm un koka apšuvumu, šajā ēkas daļā dominē horizontāls dalījums, kas raksturīgs blakus esošajām eklektisma stila ēkām.

2016. gadā tika veikta daļēja Dzirnavu ielas fasādes pārbūve, tādējādi veidojot stiklotus skatlogus no ēkas 1. līdz 3. stāvam. 2023. gada nogalē plānots uzsākt jaunu Dzirnavu ielas

fasādes rekonstrukciju, izveidojot 5. un 6. stāva līmenī iestiklotu fasādi, tādējādi nodrošinot logus (dienas gaismu) biroju platībām. Savukārt no Blaumaņa ielas puses un ēkas sānu iekšpagalmu terasēm (virzienā uz Brīvības un Tērbatas ielu) fasāde tiks daļēji atvērta un iestiklota 5. stāva līmenī. Fasāžu apdarē ir un tiks izmantoti mūsdienīgi apdares materiāli, stikls, metāls, betons un koks.

4. Pieturas punkti pilsētplānošanas jomā

Zemes vienība atrodas Rīgas centrā un, kā jau iepriekš tika minēts, tas ir UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma objektu sarakstā – Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā un šāds novērtējums paredz to, ka plānojot jebkāda veida apbūvi šajā vietā, īpaša uzmanība jāpievērš kultūrvēsturiskajam mantojumam.

Izmantojot mūsdienīgus materiālus, radīt mūsdienu arhitektūras formas ar mērķi iekļauties kultūrvēsturiskās vides ainavā, ņemot vērā tai autentisko raksturu un mērogu, kā arī radīt augstas kvalitātes publisko āra telpu. Plašie plakanie jumti vairāk raksturīgi 20. gs. modernismam, kas nesasaucas ar vēsturiskās apbūves raksturīgajiem jumtu ainavas veidojošajiem principiem. Plašās jumta terašu telpas humanizācija ļautu augstvērtīgi papildināt Rīgas jumtu ainavu.

Respektējot apkārtējās apbūves raksturīgos augstumus, jaunus būvdarbu apjomus attālināt no Dzirnavu ielas frontes, lai tie neeksponeštos skatā no ielas. Jaunajiem būvdarbu apjomiem nepārsniegt esošo jumta izbūvju maksimālo atzīmi.

Saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem zemesgabals atrodas perimetrālās apbūves teritorijā, līdz ar ko pieļaujama apbūves augstums un pagalma veidošanas nosacījumi nosakāmi atbilstoši „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” 3.6. nodaļas prasībām un šī Nolikuma prasībām.

5. Galvenās prasības konkursa Objektam

Konkursa mērķis ir rast arhitektoniski augstvērtīgu risinājumu jumta ārtelpas attīstībai un humanizācijai. Esošās jumta ainavas kvalitātes uzlabošanai, veidot publiski pieejamu, daudzfunkcionāli izmantojamu ārtelpu un vienota stila stacionārus paviljonus ēkas jumta terašu ekspluatēšanai arī ziemas sezonā. Apjomu risinājumam jāiekļaujas esošajā pilsētvides ainavā mēroga un detalizācijas ziņā. Izvietojot jaunus būvdarbu apjomus, jāpievērš uzmanība, lai tie neeksponeštos no Dzirnavu ielas publiskās ārtelpas.

Konkursa darbu balstīt uz Pasūtītāja izstrādāto jumta terašu plāna zonējumu, kas pievienots pielikumā Nr. 8, materiālu izvēlē respektējot dažkārt ekstrēmos Latvijas dabas apstākļus. Atkāpes no zonējuma pieļaujamas, ja Dalībnieka risinājums sniedz augstvērtīgāku funkcionālo risinājumu. Ēkas 8. stāvam jāizstrādā vienots publiskās zonas labiekārtojuma, apzaļumojama un izgaismojuma risinājums, ņemot vērā esošās 7. stāva virsgaismas.

8. stāva esošās jumta terašu norobežojošās margas netiks mainītas un uzskatāmas par tirdzniecības centra vizuālās identitātes daļu. Norādīt nepieciešamo demontāžas apjomu jauno paviljonu izveidei.

6. Papildus un izņēmuma noteikumi Objekta apbūves parametriem

- 6.1. Esošā apbūve veidota atbilstoši perimetrālās apbūves situācijai.
- 6.2. Ēkas dzegas augstums pret Dzirnavu ielu ir 21,1 m, pārējā apbūve attālināta no ielas fasādes, sasniedzot maksimālo esošo augstuma atzīmi 29,3 m kvartāla iekšienē, kas norāda, ka ēka jau sākotnēji ir projektēta kā vietējas nozīmes pilsētņēmnieciskais akcents.
- 6.3. Jaunās izbūves nepārsniedz ēkas esošo augstuma atzīmi +29,3 m.
- 6.4. Pieļaujamas atkāpes no augstuma normatīviem nolūkā papildināt esošo pilsētņēmniecisko akcentu ēkas Dzirnavu ielā 67 attālinot no ielas fasādes, vienlaikus rēķinoties ar apkārt esošā areāla augstuma sistēmu un nepārsniedzot ēkas esošo maksimālo augstuma atzīmi.

6.5. Programmas šajā punktā minētie papildus un izņēmuma noteikumi ir saskaņoti Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomē (turpmāk – Padome) RVC AZ TIAN 318.3. punkta noteiktajā kārtībā un ir pieļaujami, ja tie uzlabo arhitektūras kvalitāti un vairo publisko labumu (pielikumā nr.10 skatīt Padomes lēmumu).

6.6. Gadījumā, ja tiek veidots arhitektonisks akcents, tad tas drīkst būt ne tikai kā augstuma izcēlums, bet arī pildīt funkcionālu lomu.

7. Apbūves programma

Telpiskā programma

Izstrādāt vienotu koncepciju ārtelpas arhitektoniskās un funkcionālās kvalitātes uzlabošanai tirdzniecības centra 8. stāva jumta terasēm. Risinājumos jāietver vissezonas paviljoni, terašu grīdas seguma nomaiņa, vides pieejamība visiem jumta terases līmeņiem, divu skrejceļu risinājumu ap ātrija virsgaismu stiklojumu, saskaņā ar Pasūtītāja izstrādāto terašu zonējuma plānu. Zonējuma plāns (skatīt pielikumu Nr. 8) izstrādāts balstoties uz ilggadēju pieredzi tirdzniecības un sabiedriskās ēdināšanas jomā, ņemot vērā apmeklētāju un personāla plūsmu. Dalībnieks var piedāvāt savu 8. stāva jumta terašu plānojumu, ja, viņaprāt, risinājums ir veiksmīgāks gan funkcionāli, gan estētiski.

Programma paredz kopā 5 paviljonu izveidi katrā no esošo jumtu terašu vietā. Paviljonu galvenā funkcija ir sabiedriskā ēdināšana, kas darbotos arī ziemas sezonā. Paviljoni izvietoti, lai katrs funkcionētu patstāvīgi un varētu tikts nodots dažādiem nomniekiem. Veidotas gan slēgtas telpas, gan atvērtas telpas zonas un nodalīta virtuves zona aptuveni 35 m² platībā. Katrs no paviljoniem izvietos savā terases telpā:

- 009-93 telpā paviljons ar slēgto un atvērto daļu (kombinēta tipa), nodalītu virtuves telpu, atvērtā daļa sastāda 1/6 no kopējās platības, ~ kopējā platība 120 m²;
- 009-94 telpā paviljons ar slēgto un atvērto daļu (kombinēta tipa), nodalītu virtuves telpu, atvērtā daļa sastāda 1/5 no kopējās platības, ~ kopējā platība 180 m²;
- 009-95 telpā vēlams slēgta tipa paviljons ar nodalītu virtuves telpu, kopējā platība 100 m²;
- 009-96 telpā vēlama atvērta nojume bez slēgtas virtuves daļas, ~ kopējā platība 150 m²;
- 009-97 telpā paviljons ar slēgto un atvērto daļu (kombinēta tipa), nodalītu virtuves telpu, atvērtā daļa sastāda 1/5 no kopējās platības, ~ kopējā platība 160 m².

Jaunie būvdarbu apjomi risināmi ēkai pieskaņotā stilistikā, izmantojot modernus, nedegošus materiālus. To augstums nedrīkst pārsniegt ēkas esošo maksimālo augstumu un izveidota ar atkāpi no publiskās ielas ārtelpas un tiem jāiekļaujas 45 grādu leņķa veidotā telpā, mērot no galvenās dzegas. Jāizstrādā paviljonu publisko telpu interjera idejas piedāvājums. Dalībniekiem, kā iespējamību turpmākās projektēšanas gaitā jāizskata, sadalīt slēgto vissezonas paviljonu faktisko realizāciju 2 kārtās:

- 1. kārtā realizējot atvērta tipa paviljonus,
- 2. kārtā realizējot sienu norobežojošās konstrukcijas, veidojot slēgtās telpas, t.sk. izbūvēt apkures tīklus.

Neatkarīgā projektā (nesaistītā ar konkursu) tiks realizētas papildus evakuācijas kāpnis "A" (skatīt pielikumā Nr. 8 zonējuma plānu) Dzirnavu ielas pusē, kas atļaus vienlaicīgi jumta terasi izmantot 700 apmeklētājiem un 50 darbiniekiem (kopā 750 cilvēkiem).

Jāizstrādā vienoti publiskās zonas labiekārtojuma, apzaļumojama un izgaismojuma principiālie risinājumi, kas detalizēti būs jāizstrādā turpmākajā projektēšanas gaitā pēc konkursa. Izstrādājot risinājumus, jāņem vērā evakuācijas ceļa maksimālais garums no strupceļa – 45 m.

Pasūtītājs paredz 7. stāva un jumta terašu savienojumus pa kāpnēm "B" (skatīt pielikumā Nr. 8 zonējuma plānu, kas nav uzskatāmas par evakuācijas izeju), šis risinājums tiks izstrādāts neatkarīgā projektā. Izstrādājot Konkursa darbu, jāņem vērā šo kāpņu novietojums.

Konkursā darbā jāiekļauj nojumes (jumta konstrukcija) izveide virs kāpnēm (skatīt pielikumu Nr. 8) vienotā stilistikā ar projektējamajiem paviljoniem. Nojumes risinājums var būt brīvi stāvošs vai apvienots ar blakus esošo/-ajiem paviljonu/-iem.

8. Infrastruktūra

Visas inženierkomunikācijas (t.sk. vēdināšanu, apkuri, elektroapgādi) paredzēts pieslēgt esošajām ēkas sistēmām. Šim nolūkam ēkas sākotnējā projekta 8. stāvā ir izveidoti pieslēgšanās punkti, skatīt informāciju Nolikuma pielikumā Nr. 8. Izstrādājot konkursa darbu, Dalībniekiem jāņem vērā komunikāciju izvietojumu. Tehniskie risinājumi Konkursa darbā nav jāiekļauj un jārisina, tie tiks izstrādāti turpmākajā projektēšanas procesā.

9. Celtniecības un apdares materiālu apraksts

Izstrādājot vizuālos un tehniskos risinājumus, konkursa Dalībniekiem jāņem vērā ekspluatācijai droša un ilgtspējīga materiālu izvēle, jo sevišķi, ņemot vērā mainīgos un, dažkārt ekstrēmos laika apstākļus, piemēram, bieza sniega sega, krusa, spēcīgs vējš, lietus un saule, kā arī lielā cilvēku plūsma – uz terases vienlaicīgi var atrasties līdz 750 personām. Piemēram, alumīnija - stikla konstrukcijās ieteicams pielietot energoefektīvu 3-slāņu stikla paketi ar saules aizsardzību, pēc iespējas caurspīdīgu un bez atspulga.